

Vereniging Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

digitale nieuwsbrief

De ziel begrijpt wat het verstand niet kan bevatten.

Maart 2018

Inhoud

Voorwoord	
Jan Tünnissen	2
Gedachten in de veertigdagentijd 2018	
Jan Tünnissen	2
Naturalisatie	
Margriet van Raaij	3
Spiritualiteit: waarom en hoe?	4
Verslag van voordracht van Dr Lia van Aalsum op de ALV van 3 februari	
Stilteweekend oktober 2017	6
Samenvatting deel 2 door Rob van Oosten	
Het actieve en contemplatieve leven in de Mystieke Theologie van Origines	8
Lesbrief 49 van Kim Nataraja	
Een kracht in mijn ziel	9
Terug naar de onschuld	11
Agenda	13
Colofon	16

Omslag: Max Beckmann, Descent from the Cross, 1917.

Voorwoord

Beste mensen,

Op 3 februari jl. ben ik tot coördinator van onze vereniging gekozen. Een hele eer maar het brengt ook een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Het bestuur heeft het afgelopen jaar een moeilijke beslissing genomen. Je hebt daarover kunnen lezen in het oktobernummer van deze nieuwsbrief. Niet iedereen was het daarmee eens maar dat hoort bij een vereniging zoals wij zijn. Toch is het goed ons bewust te zijn dat als we menen het allemaal zelf aan te kunnen, we onszelf afsluiten voor Zijn dragende kracht.

Tijdens deze vergadering werd mij gevraagd wat mijn voornemens zijn. Dat zijn er twee, te weten:

- zoeken naar drie leden die bereid zijn zich als schaduwpersoon voor het bestuur beschikbaar te stellen. Voor de continuïteit is dit belangrijk belang; denk maar eens bij langdurige ziekte van een van de bestuursleden.
- de groepen persoonlijk tijdens hun meditatie-middag/avond te bezoeken.

Een derde wil ik eraan toevoegen en dat is de communicatie met de leden van de WWCM open houden en/of te intensiveren. Er zijn onder ons die verdriet en pijn hebben door de scheiding ontstaan tussen de volgelingen van John Main in Nederland. Toch geloof ik dat de gebrokenheid vruchtbaar kan worden als we elkaar in respect willen ontmoeten en er voor waken elkaar niet uit te sluiten.

Toen ik vorig jaar op de Camino in Spanje liep, werd ik gegrepen door de natuur met haar seizoenen. Dan ervaar je de vergankelijkheid van de natuur. Het maakte mij blij.

Hieronder voeg ik nog toe een indruk van mijzelf over het schilderij op de voorzijde van dit nummer: kruisafname van Max Beckmann: **De ziel begrijpt wat het verstand niet kan bevatten.**

Jan Tünnissen

Gedachten in de veertigdagentijd 2018

Bij het verwijlen bij dit schilderij van Max Beckmann slaat de machteloosheid tot het diepste van je zijn toe. Het lijden en de moord van je medemens. Zie eens naar de uitgemergelde, troosteloze mens met zijn wijd uitgespreide armen. De machteloosheid van de vrouwen, berooid en bedroefd. Op de achtergrond een donkere maan; er is zo goed als geen licht meer. Het uitgemergelde lichaam lijkt de vorm van het kruis overgenomen te hebben en daartussen de ladder groter dan het kruis. Als symbool voor de Afdaling: voorwaarde om te stijgen? De hemel, die op de aarde neerdaalt en de aarde die naar de hemel oprijst. Het brengt me naar de beelden van de met bloed besmeurde dode kinderen in de armen van de machteloze moeders die in de wijk Bhouta te Damascus op mijn netvlies komen.

Persoonlijk kan je weinig tot niets aan de situatie doen. Maar toch als je waarachtig kijkt en jij vanuit jouw essentie je verbindt met de essentie van deze machtelozen wordt je naar het mysterie van God en zijn Zoon geleid. De ladder als de metafoor voor het opstijgen..

Jezus gaat door het lijden heen naar een nieuwe toekomst, er is licht ondanks lijden. Oh, wat een Geloof. Hij gaat tegen lijden en dood in, legt zich daar niet bij neer. Zo brengt de Heer een bevrijdend licht voor anderen dwars door het lijden heen. Menselijke wijsheid betekent terugkomen op de aarde, ons niet opsluiten in een ideaal dat we nastreven, maar de realiteit omarmen zoals ze is. We zitten in de Veertigdagentijd. Moge we Zijn aanwezigheid daarin ontdekken, niet ertegen vechten, maar er aan werken: de vruchten van het leven ontdekken en de mogelijkheden die erin verborgen zijn opdat het Pasen mag worden. Engagement verdiept je contemplatie.

Naturalisatie

Laat me mijn dromen volgen

Maak eerst de droom wakker,

Daarna mij

In de koele Raadszaal van het Stadhuis in Den Haag woonden wij de ceremonie van naturalisatie bij. Een Marokkaanse vriendin en haar twee kinderen samen met een groep anderen zaten in het midden. De familie en vrienden zaten op de tribune.

Er waren achtendertig nationaliteiten: Oezbeken, Syriërs, mensen uit de Soedan, Turkije en Ierland, Amerika, Iran, Irak, Rusland en Marokko. Het was een beetje als het Pinksterverhaal. Een voor een werden zij bij hun naam genoemd en verwelkomd door Rabin Baldewsingh, de locoburgemeester, vaak in hun eigen taal. Hij zette de toon: "Zoals u ziet, ben ik ook van buiten gekomen". Hij sprak over het belangrijkste in Nederland: de vrijheid. Die vrijheid was ooit bevochten en moet telkens opnieuw genoemd worden. Wij moeten die vrijheid koesteren. Het is als een schreeuw om gerechtigheid waar mensen een antwoord op moeten geven. Alle mensen van welk geloof en van welke aard ook. Neem dat mee als je straks buiten komt en je anderen ziet. Herinner je het gebod van mededogen, dat elke godsdienst noemt. Nieuwe burgers van dit land met zijn lange geschiedenis, geef je energie en je respect aan de samenleving. De taal is daarbij een onmisbare scharnier.

Beloof je dat? Met de eed op God bekrachtigd, of met de belofte: dat verklaar en belooft ik. Als in een sprookje: al die mensen die dat luid en duidelijk beloofden. De laatste man voelde zich gediscrimineerd, omdat hij zolang moest wachten. Hij gaf zijn naturalisatie papier terug en liep weg, omdat hij op tijd in de moskee wilde zijn. Later zei mijn vriendin verwonderd dat hij toch de rest van zijn leven naar de moskee kon.

De ceremonie werd afgesloten met het Wilhelmus, het eerste en zesde couplet. Mijn burgerschap was mij bij mijn geboorte toegevallen. Wat een voorrecht. Ineens keek ik anders naar dat oude lied, uit verzet

tegen tirannie geboren en nog steeds toepasselijk. “De tirannie verdrijven, die mij mijn hart doorwondt”. Een groep nieuwe Nederlanders ging dat , net als wij, met vallen en opstaan proberen. Met deze ceremonie werd dat bevestigd.

Margriet van Raaij [Het gedicht is van Rodaan Al Galadi uit de bundel ‘Koelkastlicht]

Spiritualiteit: waarom en hoe?

Lezing van Dr. Lia van Aalsum

op Algemene Ledenvergadering van MvCT op 3 februari 2018.

Verslag door Joost van Buuren

Lia introduceert zichzelf als theologe, gepromoveerd bij Prof. Kees Waayman in Nijmegen. Haar specialiteit is spiritualiteit in het onderwijs. Daarover heeft zij gepubliceerd¹.

Zij begint zich te verantwoorden voor het gebruik van het woord Hij als het om God, de Eeuwige, gaat. Dit sluit aan bij het Bijbels spreken, ook al weten we natuurlijk dat God geen man of vrouw of iets onzijdigs is.

Spiritualiteit heeft vier belangrijke elementen: geraakt worden, verzorgen van de aanraking, meditatie op waarde schatten en teksten ter verdieping bestuderen. Spiritualiteit, d.w.z erkenning van de religieuze dimensie van het leven, is de laatste jaren weer meer vanzelfsprekend geworden. We zien echter een worsteling met het begrip ‘geest’. Het is helderder om het begrip *geestkracht* te gebruiken. Dit sluit aan op het Hebreeuwse Bijbelwoord *ruach*. Dat kun je ook vertalen als tocht of wind. De *ruach elohim*, de geest van de Heer uit het Genesis verhaal, zou je kunnen begrijpen als een wind die het water opzweept i.p.v. Gods geest die over het water zweeft, zoals bijvoorbeeld de NBV vertaling geeft. Die geestkracht kan ons in beweging brengen. God wil ons doen groeien tot zijn gelijkenis. Daar gaat het om in de spiritualiteit. De goddelijke spreekt vele talen. Hij bemint ons. Spiritualiteit is eerbied voor het leven, voor de Eeuwige zelf. Hij is verborgen én intiem nabij. Lia verzet zich tegen ongebonden spiritualiteit. Dat wil zeggen een spiritualiteit zonder het kader van een geloofsgemeenschap. De Eeuwige spreekt ons aan. Maar er is onder ons veel twijfel; we dansen toch graag om het gouden kalf. Spiritualiteit hoort bij het leven: spiritueel leven betekent de aanspraak van de Ander kennen, geraakt worden. Zij duidt drie manieren waarop we de impact van Gods aanspraak kunnen ervaren.

1. Onmiddellijke ervaring van Zijn tegenwoordigheid. Daarvoor is wel enige ervaring met het Bijbelse spreken (bijv uit de psalmen) onmisbaar. Zonder die kennis zou je die ervaring waarschijnlijk niet kunnen duiden of anders benoemen. Ook doet zich bij zo’n ervaring de vraag

---

¹ Lia van Aalsum, Spiritualiteit in het onderwijs, 2011, Eburon Uitgeverij.

voor: was dit misschien een waanbeeld? De essentie van zo'n ervaring is dat zij uit God komt: Hij spreekt; Hij verandert iets bij ons.

2. Ingrijpen van de Eeuwige in onze levensloop. Er kunnen zich gebeurtenissen voordoen waarbij je bewogen wordt. Je ziet plotseling in: dit is mijn plek of dat moet ik juist niet doen! Dat kan confronterend zijn. Een geboorte kan bijvoorbeeld zo'n moment van geraakt worden zijn: ouders erkennen het wonder, zijn vervuld met dankbaarheid. Als de Eeuwige iemand aanraakt, hoeft hij of zij dat niet zo te noemen. Ik denk, zegt Lia, dat als je activisten van Greenpeace of Amnesty vraagt hoe zij tot hun houding gekomen zijn, zij ook getuigen van iets dat je een aanraking zou kunnen noemen.
3. Subtiële wenken door de dag heen. Die kunnen we overal ervaren: in de natuur, in musea, in de meditatie. De ziel ervaart even een aanraking van de Eeuwige.

Toch wil Lia dit alles nog geen spiritualiteit noemen. Dat is pas het proces dat op zulke aanrakingen en vingerwijzingen volgt. Neem je de ervaring serieus? Ga je er iets mee doen? Ga je het verzorgen? Begrijp je dat je een weg te gaan hebt? Wil je zien, dat God aan het werk is in je leven? Dat vraagt om verzorging. Die ervaringen, groot of klein, kunnen om beslissingen vragen, om het inslaan van een nieuwe richting in je leven.

Het kan dan hard werken worden in een blijvende en zich verdiepende relatie met de Eeuwige.

In de verdieping kunnen godsdiensten veel betekenen. Zij geven de ruimte en vorm om die aanspraak te gehoorzamen. Bijbellezen en vieren zijn vormen. Zij maken het mogelijk dat we verder leren. We moeten hier wel waakzaam zijn dat de letter de geest niet gaat overheersen. Het gaat erom te verstaan hoe de geest van de Eeuwige, die *ruach*, dat mysterie, in ons leven werkt. Hierbij kan meditatie belangrijk zijn. Het komt er op aan dagelijks tijd vrij te maken om bij de Eeuwige te zijn, naar Hem te luisteren. Er is niet slechts één vorm van mediteren. Luisteren naar God kan zoveel vormen hebben: in aandacht wandelen, beeldhouwen, schilderen, lectio divina, mantra meditatie, luisteren naar muziek, en meer.

Maar meditatie is niet eenvoudig. Het kan lastig zijn. Onverwerkt verleden kan in de stilte schreeuwend om aandacht omhoog komen. Dat kan onverdraaglijk zijn. Hoe de meditatie gaat hangt af van het punt in je ontwikkeling. In schoolklassen gebruikt Lia muziek als ingang tot meditatie. Het is belangrijk de meditatie een structuur te geven, dat geeft het proces van de spiritualiteit een opening. Als mediteerder in de christelijke traditie dienen we ons te realiseren dat in Jezus' leven de relatie met de Eeuwige alles was.

Tenslotte gaat legt Lia ons een viertal teksten voor. Zij vraagt ons hierop te reageren. Hierbij komt ook het begrip ziel te sprake. In de Bijbel komt dit begrip heel veel voor in de psalmen, in het Hebreeuws: *nefesh*. Later is dat Hebreeuwse woord vertaald met het Griekse psyche en daarna werd er vooral ons denken onder verstaan. Daarmee heeft het begrip enorm aan diepgang verloren. Dat begrip ziel blijft cruciaal. De ziel heeft als het ware meerdere lagen. De buitenkant is het ego, ons willen, voelen en denken, gewaardeerd willen worden. Maar er is ook een binnenkant. Dat is waar wij wortelen in de Grond van het bestaan, in de Eeuwige. Dat is waar wij verlangen naar God en waar wij de eerbied en de dankbaarheid voor het leven voelen.

Stilteweekend 6-8 oktober 2017 rond het thema: *Belangeloosheid*

In het weekend van 6-8 oktober vorig jaar waren we bijeen op Klein Sion in Leuvenheim rond het thema: Belangeloosheid (of Onbaatzuchtigheid). De inhoudelijke leiding was in handen van Rob van Oosten. Hieronder volgt het tweede van de drie delen die de inspirerende lezingen van Rob samenvatten. Deel 3 van deze serie willen we plaatsen in het juninummer 2018 van de nieuwsbrief.

Deel 2

We trappen een open deur in door te zeggen, dat mensen nooit als 'middel-tot' mogen dienen. Toch is dat besef niet zo oud: slavernij is pas afgeschaft in de tweede helft van de 19e eeuw. Maar gelukkig, ook feeling voor het goede groeit door zich te ontwikkelen. Sinds meerdere decennia voelen we beter dan ooit tevoren aan, dat alle léven (flora, fauna) heilig is. Dat ieder leven beschermwaardig is. Dat het in zijn ge-heelheid gerespecteerd moet worden. (*En het anorganische...?*)

Martin Buber, 1878-1965 was een joods filosoof-theoloog. Hij is geboren in Wenen en stierf in Jeruzalem. Hij heeft mede met Ben Goerion aan de wieg gestaan van de joodse staat (1948). Dat betekent niet, dat ze beide vanuit dezelfde uitgangspunten daar naartoe hebben gewerkt. Buber heeft een radicaal onderscheid gemaakt tussen twee samengestelde grondwoorden: **'ik-en-het'** tegenover **'ik-en-jij'**.

Onder 'ik-en-het' schaarst Buber opmerkelijkerwijs óók: ik-en-hij(!), danwel ik-en-zij(!). Buber spreekt niet over ik-en-U. Je kan dat grondwoord uiteraard scharen onder ik-en-jij. Maar het heeft als beleefdheidsvorm - voor je gevoel - toch een ander trillingsgetal.

Ik-en-het.

Dit grondwoord is het meest vertrouwd in onze technische wereld van wetenschap en research. Het staat in dienst van het (over)héérsende denken (term van Martin Heidegger).

Maar - in de medische wereld bijvoorbeeld - kan dit woord ernstig tekort schieten wanneer een patiënt (JII) onbewust als behandelobject (HET) wordt gezien.

Ik-en-jij.

Dit betreft de relationele wereld van het intermenselijke, van liefde en genegenheid, van het religieuze en de wereld van kunst. Maar bovendien past Buber dit woord óók toe op de relatie: mens/flora en mens/fauna. Dat wordt heden ten dage meer en meer beaamd. Denk aan discussies over dierenleed in de intensieve veehouderij, over ontbossing, de voordelen van vegetarisch voedsel voor het ecosysteem, vervuiling, klimaat.....

Binnen het intermenselijke geldt 'Ik-en jij' óók in relatie tot jezelf! Je kunt jezelf tegenkomen bij reflectie en in meditatie. We onderscheiden niet voor niets: ego-en-zelf....

En tenslotte, het woord geldt voor Buber uitdrukkelijk mede in relatie tot het goddelijke.

"Het eeuwige JIJ resoneert altijd mee, èn vervullend èn blijvend on-vervuld".

De woordparen hebben alle grondtonen van: **belanghebbend** (ik-en-het) & **belangeloos** (ik-en-jij). Ik-en-het is dan eerst en vooral het woord van het nuttige. Maar, het nuttige gaat zijn hand overspelen in verwoesting en uitputting van de aarde....

Ik-en-jij vindt synoniemen in woorden als wederkerigheid, luisteren, dialoog, ontmoeting.

"Vrees de mis-moeting", is een hartekreet van Martin Buber.

Uiteraard blijven deze woordparen steeds verstrengeld met elkaar. Ze bestaan nooit 'sec'. Over ik/jij-relaties kan je alleen met ik/het-woorden spreken. En omgekeerd: ik/het-diagnoses moeten met ik/jij-feeling bespreekbaar worden gemaakt (hedendaags voorbeeld: de controverse tussen globalisten en populistten laat zich niet 'op papier' tot harmonie brengen...!).

Behalve het boek 'Ich und Du', en vele andere publicaties, trekt een klein boekje van Buber alle aandacht en waardering, namelijk: 'De weg van de mens'.

Een diepsnijdende one-liner vind je op bladzijde 35:

"Omdat we relationele mensen zijn, kan en zal ieder conflict milder worden, als je ook bij jezelf te rade gaat en daaraan consequenties verbindt".

Anders gezegd: Wat is jouw aandeel (bewust dan wel onbewust) in iedere zwartepieten-strategie?!

Buber legt alle nadruk op de tweeheid, de dualiteit in ons bestaan: ik-en-het, dan wel ik-en-jij.

Dit schuurt op het eerste gezicht met onze gegroeide ontvankelijkheid voor de notie van éénheid: juist geen tweedeling meer: niet tussen natuur/bovennatuur, sacraal/profaan, gewijd/niet-gewijd (in kerkelijke context).

Buber zal zich tegen dat inzicht van non-dualiteit niet verzetten. Hij zal helemaal meegaan met de ervaring van één werkelijkheid: non-duaal. Maar dat betekent niet dat de werkelijkheid homogeen is.

Een goede illustratie daarvan kan een eenvoudige legpuzzel zijn: de vele stukjes maken één voorstelling.

Of vergelijkbaar: veel steentjes maken één prachtig muurmozaïek, zoals in de Aya Sophia van Istanbul.

Maar.....: non-duaal is niet synoniem voor nivellering.

Beroemd is de uitspraak van de Dalai Lama: blijf in een gesprek met mij (boeddhist), eerst en vooral jezelf (christen). We gaan dan niet in debat. We willen met elkaar in gesprek(!). Daar worden we alle twee beter van!

Een psychologische ondersteuning komt uit de zogenaamde Gestaltpsychologie. Haar mantra luidt: het geheel is altijd méér dat de optelling van de delen. Het geheel is er dank zij de delen. Maar het geheel geeft er meteen een méérwaarde aan. (Dat kunnen WCCM en MvCT ook in hun zak steken).

Rob van Oosten.

WCCM - Lesbrieven van De School voor Meditatie

Jaar 3 – lesbrief 491a

Het actieve en contemplatieve leven in de Mystieke Theologie van Origenes

In mijn introductie op het hoofdstuk over Origenes in *'Journey to the Heart'* breng ik het volgende naar voren: *"Origenes kwam oorspronkelijk uit Alexandrië en was hooggeschoold in de Griekse, Joodse en Christelijke wijsheid. Op de jeugdige leeftijd van 17 jaar werd hij door Bisschop Demetrius van Alexandrië benoemd tot hoofd van de Catechetische School als opvolger van Clemens. Hij was een bijzonder getalenteerde geleerde, een begaafd leraar, en de eerste die – in antwoord op de gnostische theologie en kosmologie – in zijn 'Over de Beginzelen' een systematische en diepgaande christelijke theorie over de kosmos presenteerde. Hij baseerde deze theorie volledig op een allegorische en mystieke lezing van de Geschriften. Het werd waarschijnlijk geschreven als antwoord op vragen door nadenkende en belezen studenten van de Catechetische School, die de christelijke leer probeerden te begrijpen tegen de achtergrond van Platonische, Stoïcijnse en Gnostische filosofie."*

In de volgende brief wil ik graag onderzoeken hoe hij met de Schrift omging, maar in deze brief wil ik verder gaan met het gesprek over de twee kanten van onze natuur. De ene kant staat in contact met de materiele werkelijkheid en de andere met de spirituele werkelijkheid. Dit wordt ons in de orthodoxe traditie duidelijk gemaakt. Bisschop Kallistos Ware zegt: *"Origenes geeft ons een kaart van het christelijke leven, die in het christelijke Oosten van blijvende waarde is gebleven. Hij maakte een tweevoudig contrast tussen 'praxis' en 'theoria', tussen het actieve en het contemplatieve leven. Aristoteles maakte dit onderscheid al en het wordt zeker ook gevonden bij Philo en bij Clemens. Het is belangrijk goed te begrijpen hoe deze termen in de oosterse christelijke bronnen werden gebruikt. Wanneer we in het moderne westen praten over het actieve en contemplatieve leven, denken we meestal aan onze externe status. Het actieve leven betekent leven in de wereld, het leven van een sociaal werker, een missionaris of een leraar; het verwijst naar mensen die tot een actieve religieuze orde behoren. Het contemplatieve leven betekent tegenwoordig gewoonlijk een leven in een besloten religieuze gemeenschap, waarbij men zichzelf eerder wijdt aan gebed dan aan uiterlijke dienstbaarheid."*

Bij de Griekse Kerkvaders verwijzen deze termen echter niet naar uiterlijke omstandigheden, maar naar innerlijke ontwikkeling. Het actieve leven betekent de worsteling om deugden te verkrijgen en om ondeugden uit te roeien, terwijl het contemplatieve leven het zien van God betekent. Dus kan het vaak zijn dat iemand die in een besloten religieuze gemeenschap leeft, zelfs een kluizenaar, nog steeds in het eerste stadium van het actieve leven verkeert. Terwijl het mogelijk is dat een leek, die zich verbonden heeft aan een leven in dienst aan de wereld in het tweede stadium kan zijn en misschien een ware contemplatief is.

Bij de Woestijnvaders lezen we bijvoorbeeld, dat Abba Antonius een stem hoorde, die zei: *"In de stad woont een leek, een dokter, die net zo heilig is als jullie. Al zijn spaargeld geeft hij aan de armen en driemaal per dag zingt hij de heilige hymne samen met de engelen."* Als je de hele dag een hymne zingt, ben je zeker een contemplatief, maar hier gaat het over iemand, die in een stad een erg veeleisend beroep uitoefent. En toch wordt er over hem gezegd dat hij de gelijke is van de grote Antonius, de Vader van de kluizenaars. Origenes koppelt deze twee stadia aan de personages Martha en Maria in Lucas 10:

Martha die het actieve leven verbeeldt en zich zorgen maakt over vele dingen, en Maria die zich alleen maar bezighoudt met het enige dat noodzakelijk is.

Een kracht in mijn ziel

Uit: Teksten om bij stil te staan. Bijeengebracht uit Oost en West door C.J.A. Tholens (abt 1954-1972 van De Slangenburg)

Meister Eckhart heeft geschreven: "Ik heb een kracht in mijn ziel, die geheel en al ontvankelijk is voor God. Ik ben daar even zeker van als dat ik leef". Bij de aanvang van iedere dag die we beginnen moeten wij de moed opbrengen om aan het werk te gaan. We bidden dan om kracht. Maar we zijn er weinig aan gewend om in de geest van Eckhart te denken, zoals hierboven uitgedrukt, of met de Bhagavad-Gita zeggen: "Alle handelen van de mens vindt zijn oorsprong in diens ware zelf, dat goddelijk van oorsprong is, onvergankelijk en alles doordringend." Ons ware zelf, zegt het hindoeïsme, dat is Brahman. Brahman heeft twee aspecten: "Hij is de absolute en Oneindige, voorbij alles. En Brahman is Atman, God in de mens, diens schepper en energie, Shakti".

De Isja-Oepanishad verenigt beide aspecten in één vers: "het Zelf is één: onbeweeglijk, beweegt Het; ver weg, is Het toch dichtbij; binnen is alles, is Het buiten alles." Het is Brahma zelf die in ons proeft, ziet, ruikt, voelt, hoort, geniet, bemint. Keren we ons in deze meditatie naar deze Kracht in ons die we nodig hebben om te leven.

Gij zijt, Heer, de beschermer van mijn lichaam.

Bescherm mijn lichaam.

Gij, Heer zijt de Schenker van het leven.

Doe mij leven.

Van U Heer, is de klaarte van mijn geest.

Wat mij ook zou ontbreken, Heer,
voorzien erin voor mij.

In vuur en vlam gezet door U, o enig vuur,
ontsteken wij vuur voor honderd winters.

Ongedeerd, deerden wij U nimmer, Heer,
Gij die onze vijand deert.

O lichtbedekkende nacht, moge ik veilig
uw lichtende oever bereiken.

Gij, Heer, bekleed met de glans van de zon
en de lofzang der dichters,

Gij trad, o God, uw eigen hemel binnen.

Moge zo ook ik in lengte van dagen worden omkranst

met een schitterend nageslacht.

en een overvloed aan gaven.

Aarde, ruimte, hemel, moge ik rijk zijn aan kinderen.

O Vriend der mensen, bescherm mijn kroost,

O, Aanbiddelijke, bescherm mijn vee,

Vlammen vuur, voorzie mij van voedsel.

Yahur-Veda 3

Hindoeïsme zowel als christendom zeggen ons dat God ons nader is dan wij onszelf zijn. Mijn zijn hangt af van God. Dat geldt voor alles. Maar hout en steen weten daar niets vanaf. Mensen echter ontvingen de grote gave te kunnen geloven en weten. De mensen zijn het bewustzijn van de aarde. Hoe meer we ons daar van bewust van zijn, temeer mens we zijn. Wij leven en weten omdat we leven en weten binnen Gods leven. Wij zijn kracht en volheid omdat we delen in Gods volheid. Woordeloos geloven in die kracht van mijn ziel. Dat is mediteren.

Terug naar de onschuld

John Main

Hoofdstuk 11 van The way of unknowing

Een van de belangrijkste machten die het leven bedreigen is de macht van de angst. Angst in vele betekenissen: om gestraft te worden of om te sterven. Angst, dood, leven en liefde zijn de hoofdrolspelers in het christelijke drama.

“In waarheid zeg ik u: wie luistert naar mijn Woord en gelooft in Hem die mij zond, heeft eeuwig leven en is aan geen oordeel onderworpen; hij is immers uit de dood naar het leven overgegaan” (Joh 5:24).

Dat is de waarheid die het evangelie ons voorhoudt. Er wordt ons niet alleen gevraagd het evangelie te lezen, maar het ook te beleven. Het evangelie van Jezus gaat immer over het leven en we worden allemaal opgeroepen om ons leven ten volle te beleven, niet op vijftig of zestig procent van ons potentieel, maar voor de volle honderd procent; leven ten volle. Maar het evangelie maakt ons ook duidelijk dat dit slechts mogelijk is wanneer we in voeling blijven met de bron van ons leven, de bron van alle leven, de goddelijke energie. Jezus sprak voor een ieder die “aandacht geeft aan wat ik zeg”. We moeten leren luisteren met de volle intensiteit van ons wezen, ten diepste en totaal. Daarom is de stilte van de meditatie zo belangrijk en daarom ook dat ieder van ons, als we volhouden in het mediteren, vanuit zijn eigen ervaring zal kunnen ontdekken dat stilte zo waardevol is in het geheel van ons leven. Stilte raakt ook ons gemeenschappelijk leven, in de zin dat we dan iets van de mysterieuze kracht met elkaar delen, een kracht die zowel onder ons als buiten ons aanwezig is.

“En gelooft in Hem die mij zond” . Meditatie is een manier om terug te keren naar onze eigen onschuld om zo te leren vertrouwen, zoals een kind. We behouden meestal ons vertrouwen totdat we verraad hebben meegemaakt en zelf verraad gaan plegen. Maar de grote boodschap van hoop die het evangelie ons geeft, namelijk: omdat onze zonden ons zijn vergeven, en ook ons verraad is vergeven, mogen we terugkeren tot de volheid van leven zoals we die voorheen hebben gekend, om terug in het volle vertrouwen weer helemaal in onschuld en in liefde te worden opgenomen. Liefhebben in onschuld wil immers zeggen volledig vertrouwen hebben. Dat is precies wat we in de meditatie gaan beseffen, dat het vanuit die kracht is dat we leven. We weten dat ons werd vergeven, we weten dat juist het leven, sterven en verrijzen van Jezus het hele verschil uitmaakt, en dat dit voor elk van ons geldt. Ieder van ons moet dit beseffen want voor ieder van ons is er dit unieke aanbod en daarop kunnen we enkel met de gave van ons eigen leven antwoorden. Onschuld wordt gekenmerkt door vertrouwen en Jezus zegt dat we de Vader moeten vertrouwen: “wie luistert en gelooft in Hem, die mij zond”. Dit is de eerste uitdaging en uitnodiging voor elke christen, want om te vertrouwen moet je durven loslaten. Om te vertrouwen moeten we tot rust komen in Hem en ons durven aan Hem toe te vertrouwen. Meditatie laat die ervaring toe; de ervaring vanuit de innerlijke realiteit, de realiteit van geloof, de realiteit van de hoop, de realiteit van de liefde, een drievoudige werkelijkheid die door de onschuldige daad van vertrouwen werkelijkheid wordt. Een werkelijkheid die voor allen bedoeld is.

Door de mediatie krijgen we voeling met de onderling verbonden realiteiten, in de diepte van ons wezen . Ik denk dat we kunnen zeggen dat meditatie de activiteit is van totale vrede in een allesomvattende stilte. In de stilte van de meditatie hebben we allen lief en hebben we het Al lief. De weg en de manier daartoe is discipline, de weg van zwijgen en stil zijn, de weg van de mantra. We zoeken of verwachten niets behalve totale waarheid, totale liefde, omdat we weten dat we enkel in God tot volheid kunnen komen. Als we daartoe komen krijgen we kracht vanuit Zijn leven en ontvangen we licht vanuit Zijn licht. Jezus verzekert ons dat wanneer we willen luisteren en wanneer we Hem willen vertrouwen, we niet meer geoordeeld zullen worden: “wie luistert naar mijn Woord en gelooft in Hem die mij zond, heeft eeuwig leven en is aan geen oordeel onderworpen; hij is immers reeds uit de dood naar het leven overgegaan”. En Jezus zegt ook “in Hem heeft de Vader levenskracht en zo ook de Zoon, omwille van de gave van de Vader”.

Het is merkwaardig dat wij, die deze woorden lezen, ook de gave meekrijgen om die levenskracht te ontvangen, en wel als een vrije gave van de Vader, op ons als het ware ‘uitgegoten’ zoals Paulus het zegt. Niemand verdient deze kennis, en toch wordt ze ons meegedeeld. Iets is er nochtans nodig, en dat is het geven van een antwoord. Maar omdat de gave zo totaal is, moet ook ons antwoord totaal zijn. Dat is de actieve totaliteit van de mantra: niet anders, geen woorden, geen gedachten, geen verbeelding, enkel en alleen de mantra. En waarom? Omdat we helemaal beschikbaar zouden zijn voor het geschenk van de Schepper. Wanneer we eraan beginnen, lijkt de discipline veeleisend; soms zelfs te veeleisend. Toch wil ik iedereen aanmoedigen om naar de woorden van Jezus te luisteren en te beseffen dat deze woorden ook voor jou bedoeld zijn. Jij bent uitgenodigd om tot volheid van kennis, tot volheid van leven en volheid van liefde te komen, en voor minder moeten we niet gaan. De gave is te groot en de Gever te beminnswaardig om minder dan een volledig antwoord te geven.

En zoals de Vader leven heeft in zichzelf, zo gaf Hij ook aan de Zoon het leven in zichzelf te hebben”(Joh 5: 25-26).

Laten we ons openstellen voor deze levenskracht.

Agenda

Themadag over Meester Eckhart

14 april 2018

“de terugkeer naar wie wij werkelijk zijn”

De dag wordt georganiseerd door de Vereniging Meditatie vanuit de Christelijke Traditie en staat onder leiding van Marga Haas. Iedereen is welkom.

Plaats: R.K. Andrieskerk, Engelenberg 15A, Leersum.

Tijd van 10.15 – 16.30 uur.

De afgelopen decennia is de belangstelling voor de middeleeuwse mysticus Meester Eckhart sterk toegenomen. Mensen ervaren ruimte in zijn woorden. Ruimte in het geloof, ruimte in de omgang met God, ruimte in het denken over jezelf.

Marga Haas (1972) is geestelijk verzorger in het hospice in Middelburg. Zij verdiept zich al jaren in de preken en traktaten van Meester Eckhart en geeft lezingen en leesavonden over zijn werk. Zelf zegt ze daarover:

“Toen ik veertig werd, gaf ik toe aan een langer en diep gevoeld verlangen: God een serieuze plek geven in mijn leven. Had ik dat daarvoor dan niet gedaan? Als je kijkt naar mijn uiterlijke leven: ja, zeker wel. Ik groeide op in een predikantsgezin, bezocht elke zondag de kerk, ging met een kleine omweg theologie studeren en werd gemeentepredikant. Dat alles geeft toch de indruk dat mijn leven, in ieder geval voor een groot deel, om God draaide. Toch voelde het niet zo. Ik begon in te zien dat alles wat met God te maken had in mijn uiterlijke bestaan, dat dat om God léék te gaan, maar dat het eigenlijk ging om vorm; om godsdienst en kerk.

God een serieuze plek geven in mijn leven. Ik begon maar met mediteren, de stilte zoeken. Dat zette een grote innerlijke omkeer in gang. Steun, bemoediging en uitdaging vond ik in het werk van Meester Eckhart. Telkens weer roept hij zijn lezers op om de weg naar binnen te gaan. ‘Laat alles wat menigte is achter je en keer terug tot de oorsprong en de grond waaruit je gekomen bent.’ Woorden die ik niet vaak genoeg kan horen of lezen. Eckhart is voor mij een hele goede wegwijzer.”

Marga Haas publiceerde: ‘God en ik, wij zijn één. Veertig dagen met Meester Eckhart’ (Meinema, 2e druk, 2017, € 12,50). Een bundel met veertig citaten van Eckhart, met bij elk citaat een korte overweging van de auteur. Op haar blog Parelduiken in de Bijbel geeft zij elke twee weken een overweging bij een Bijbeltekst (zie www.margahaas.nl).

Aanmelden bij Frieda Haitzma, friedahaitzma@gmail.com; 06-57336304. Kosten: € 10,-; aan de zaal te voldoen; svp lunchpakketje meenemen, voor soep wordt gezorgd.

OV: Bus 50 van Station Driebergen-Zeist (4x per uur). Eventueel parkeren op: Planterslaan 19A.

Kloosterweekenden Chevetogne 2018 1 t/m 4 juni 2018 / 29 juni t/m 2 juli

Chevetogne is een benedictijns klooster in de Ardennen, gespecialiseerd in oecumene met de orthodoxe, byzantijnse kerken. Zelf hebben ze twee kerken, een in de traditionele westerse kloosterstijl met vieringen zoals kloosters hier ook hebben; en een katholiek-byzantijnse kerk met vieringen afwisselend in grieks en kerkslavisch. Onze weekenden zijn kerkslavisch.

Het is van vrijdagochtend vroeg tot maandag eind van de middag, uit en thuis, en het is volpension (maar men doet er niet aan diëten).

Inhoudelijk wordt een aantrekkelijk programma geboden, maar men bepaalt zelf aan welke diensten en uitjes men mee doet. Mooie vieringen met hemelse muziek, mediteren, wandelen in de bossen, bezoek aan een nog niet zo lang geleden gestichte orde met broeders en zusters die gemiddeld nog geen 30 zijn, bezoek aan de Maria-bedevoortplaats Beauraing, etcetera. Voor hen die er nog niet eerder waren wordt er een rondleiding verzorgd en men krijgt (per mail) een uitgebreide informatiemap.

Zie ook de websites: www.monasterechevetogne.com, www.tiberiade.be/nl/home.php en

<http://www.sanctuairesdebeauraing.be/nl/>.

De reis is vanaf Leersum 280 kilometer, die we maken met eigen auto's (chauffeurs krijgen vergoeding). Dit lang weekend kost all-in: 210 euro (chauffeurs dus minder). Maximale groepsgrootte 18 personen (praktisch alle tweepersoonskamers). Inschrijving staat open voor iedere belangstellende.

Geïnteresseerd? Vraag informatie en een inschrijfformulier aan bij Bart van Soest, mail: bart44@telfort.nl (of tel. 0343-452841).

Deelnemers die nog niet eerder in Chevetogne waren krijgen voorrang, maar meestal blijft er voldoende ruimte voor enthousiaste recidivisten. Ik noteer de belangstellenden in volgorde van aanmelding. Betaling dient 8 weken voor vertrek binnen te zijn, omdat de optie op alle kamers tot die datum loopt.

Bart van Soest, Burg. Goudsmitlaan 1, 3956 GS Leersum

Kloosterweekend met John Martin Sahajananda (OSB)

We nodigen je hierbij van harte uit voor het retraitsweekend van **vrijdag 3 tot en met zondag 5 augustus 2018 met Brother John Martin Sahajananda** OSB, abt van de Benedictijner gemeenschap Shantivanam in Zuid-India. Deze ashram (klooster) is gewijd aan de **interreligieuze dialoog**, in het bijzonder die tussen christendom en hindoeïsme. Vanuit de hele wereld bezoeken mensen het klooster. Brother John Martin reist met regelmaat op uitnodiging naar Europa om zijn lezingen te geven. Wij hebben hem al meerdere keren mogen ontvangen.

John Martin Sahajananda, een geboren Indiër (zijn vader was katholiek catecheet en zijn moeder was van oorsprong hindoe) is in staat een duidelijk verband te leggen tussen de Advaita en de christelijke traditie, en tegelijk deze op heldere wijze van elkaar te onderscheiden.

In het kader van zijn theologiestudie in het St. Peter's Seminary in Bangalore heeft brother John Martin een vergelijkend onderzoek gedaan naar het werk van *Meister Eckhart*, Dominicaan (1260-1328) en de Indiase Advaita-filosoof *Sankara* (788-820). Hij is auteur van een groot aantal boeken.

De locatie wordt later bekend gemaakt.

Het **thema** van de retraite is:

From Becoming to Unfolding – the Way of Jesus is the Way of Unfolding

God schiep de mensheid naar zijn beeld en gelijkenis: heilig, heel, eeuwig en ontvouwend. Wat heilig, heel en eeuwig is, ontvouwt zich. De mens is geschapen om te 'ontvouwen' en niet om te 'worden'. (uit: 'Truth without Boundaries', John Martin Sahajananda)

Opgeven bij: Frieda Haitsma, friedahaitsma@gmail.com, tel. 06-57.33.63.04.

Nadere bijzonderheden over programma, weekendkosten etc. volgen. Je bent van harte welkom!

Colofon

De digitale Nieuwsbrief is een uitgave van de
VERENIGING MEDITATIE VANUIT DE CHRISTELIJKE TRADITIE

De Nieuwsbrief verschijnt 4x per jaar

Redactie

Joost van Buuren met hulp van Gonja Hikspoors, (j.buuren@upcmail.nl)

Kopij volgende Nieuwsbrief vóór 1 juni 2018 naar de redactie.

Abonnementen

Prijs per jaargang: € 10 op rekening NL43 SNSB 0944 9405 01
ten name van F.B.W. Marcus

Vereniging Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

Stuurgroep

Jan Tünnissen, voorzitter

Joost van Buuren

Frieda Haitsma

Stuurgroepmvct@gmail.com

Tel: 06-57 33 63 04

Website: <http://www.meditatievanuitdechristelijkenetraditie.nl>

Oproep van de penningmeester

Beste lezer(es), check nog even of je je abonnementsgeld voor deze nieuwsbrief (3-maandelijks) al hebt betaald. Het bedrag is € 10 per jaar. We sturen doorgaans geen aanmaningen om onszelf een hoop werk te besparen. We rekenen op je begrip en medewerking.